

W NUMERZE M.IN.:

Barbórka 2018

**Kongres Energy 24 i nasze
stoisko narodowe na COP24**

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
pragnę złożyć najserdeczniejsze życzenia.

Niech ten wyjątkowy czas spędzony w gronie rodziny
wprowadzi do Waszych domów spokój,
radość i wiele dobrych chwil.

A nadchodzący Nowy Rok 2019 obdaruje
szczęściem, zdrowiem i pomyślnością.

PREZES RADY MINISTRÓW
Mateusz Morawiecki

Pracownikom Polskiej Grupy Górniczej
oraz firmom współpracującym z nami
składamy życzenia spokojnych
i rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz samych szczęśliwych dni
w Nowym Roku.

ZARZĄD I RADA NADZORCZA
POLSKIEJ GRUPY GÓRNICZEJ

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, 5 grudnia 2018 roku

Życzenia
dla czytelników miesięcznika PGG Magazyn
z okazji Świąt Bożego Narodzenia
i Nowego Roku 2019

Szanowni Państwo!

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzę Pracownikom Polskiej Grupy Górniczej i ich Rodzinom oraz wszystkim Czytelnikom miesięcznika PGG Magazyn spokojnych, radosnych i pogodnych Świąt oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku 2019.

Niech pokój, ciepło i wzajemna życzliwość goszczą w Państwa domach, a zdrowie i dostatek pozwolą Państwu cieszyć się owocami pracy.

Z wyrazami szacunku i sympatii

1918-2018

styczeń 2019 w numerze:

05 Barbórka 2018

Górnictwo to wyjątkowy hart ducha.

08 ENERGY 24 - Kongres Polskiej Grupy Górniczej

Wydarzenie towarzyszące COP24.

10 „Ewolucja energetyczna w Unii Europejskiej”

czyli PGG na Szczycie Klimatycznym w Katowicach

11 Kopalnia „Ruda”

12 Kopalnia „Wujek”

13 Kopalnia „Murcki-Staszic”

14 Przed kopalnią ROW kolejne wyzwania

15 PGG Family

Oferta dla pracowników PGG S.A. i ich Rodzin.

22 Kopalnia „Piast-Ziemowit”

23 Kopalnia „Bolesław Śmiały”

24 Kopalnia „Mysłowice-Wesoła”

25 Kopalnia „Sośnica”

11-25 Barbórka 2018

26 Relacje z „Wujka”

Najnowsza publikacja wydana przez Śląskie Centrum Wolności i Solidarności

27 Węgiel: duchowość

Zapraszamy na konferencję naukową

28 Wirtualna rzeczywistość w służbie bhp

Nowe rozwiązania i narzędzi do promocji bezpieczeństwa i higieny pracy.

29 Gwarancje zatrudnienia dla uczniów z Bierunia i Łędzin

Wspólna inicjatywa PGG i samorządu.

30 Dobry klimat dla badań - badania dobre dla klimatu

WIĘSI ZE ŚWIATA NAUKI

31 Jubileusz ZRP

32 Tęsknota za dobrostwem

Felieton księdza Brząkalika.

33 Pieśni o świętej Barbarze

fajrant 34 krzyżówka

35 Ku pamięci pokoleń...

36 Górnicy na Jasnej Górze

A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas (J 1,14)

**Droży Diecezjanie!
Siostry i Bracia!**

Powracając każdego roku święta Bożego Narodzenia przypominają o miłości Boga do człowieka, o tym, że *Słowo stało się ciałem i zamieszkało między nami*.

Bóg stał się człowiekiem, aby udzielić nam drogiego daru zbawienia. Ta tajemnica pozostanie zawsze radosną nowiną dla ludzi wszystkich czasów.

Przeżywając tegoroczne święta Narodzenia Pańskiego, życzy, abyśmy całym sercem i z otwartymi ramionami przyjęli Wciolonę Słowo – Jezusa Chrystusa. Niech On napelni nas miłością i pokojem, niech będzie dla nas źródłem prawdziwej nadziei i silnej wiary.

Nowy rok 2019, przeżywany „w mocy Bożego Ducha”, niech błogosławi Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.

Zapewniam o duchowej jedności i serdecznie pozdrawiam.

† Wiktor Skworec
ARCYBISKUP METROPOLITA
KATOWICKI

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

ADRES REDAKCJI:

40-039 Katowice, ul. Powstańców 30, p. 105
tel. 32 757 20 92

WYDAWCA:

Polska Grupa Górnicza S.A.
40-039 Katowice, ul. Powstańców 30

Biuro Public Relations i Komunikacji Wewnętrznej

DYREKTOR BIURA:

Tomasz Głogowski, t.glogowski@pgg.pl

REDAKTOR NACZELNY:

Aleksandra Wysocka-Siembiga, a.wysocka-siembiga@pgg.pl

REDAKTORZY:

Agnieszka Ambroż, Jan Czypionka

REDAKCJA ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO KOREKTY
I SKRACANIA NADESŁANYCH TEKSTÓW.

ODDANO DO DRUKU: 18.12.2018 R.

ZDJĘCIA NA OKŁADCE: SESJA ENERGY 24

ORGANIZOWANA PRZEZ PGG. FOT.: ARC.

NAKLAD: 15 000 EGZ.

26

Barbórka 2018

GÓRNICTWO TO WYJĄTKOWY HART DUCHA

Dziś Polska Grupa Górnicza, niespełna trzy lata po jej powstaniu, to zupełnie inne przedsiębiorstwo. Na realizację programu inwestycyjnego przeznaczymy w tym roku 2,5 mld zł. Nowe ściany wydobywcze, nowoczesne maszyny i urządzenia, systemy kontroli ciśnień w obudowach w trybie on-line, informatyzację większości procesów administracyjnych, jak obieg dokumentów, elektroniczne postępowania zakupowe składają się na innowacyjność naszej spółki – rozpoczął swoje wystąpienie na uroczystej barbórkowej akademii prezes PGG Tomasz Rogala.

W akademii uczestniczyli także premier Mateusz Morawiecki, minister energii Krzysztof Tchórzewski, sekretarz stanu w Ministerstwie Energii Grzegorz Tobiszowski, europosłowie i parlamentarzyści, przedstawiciele władz samorządowych, szefowie spółek górniczych, naukowcy oraz liderzy związków zawodowych. – *Górnictwo i górnicy stanowią podstawę polskiej gospodarki i będą kluczową częścią polskiej*

gospodarki w przyszłości. Nie byłoby tej transformacji gospodarczej, w której dziś jesteśmy, bez was. Górnictwo to wyjątkowy hart ducha – mówił Mateusz Morawiecki. Z okazji górniczego święta na ręce władz PGG wpłynęło wiele listów z życzeniami i gratulacjami. Wśród nich znalazł

się list napisany przez prezydenta RP Andrzeja Dudę.

Tegoroczne obchody barbórkowe były wyjątkowe, ponieważ w tym roku Polska obchodzi 100-lecie odzyskania niepodległości. – *Na Górnym Śląsku 100 lat temu tak naprawdę dopiero rozpoczęła się batalia, która przez kolejne powstania śląskie ostatecznie doprowadziła do przyłączenia do Polski znacznych obszarów ziemi śląskiej z kopalniami i hutami. Ten bogaty przemysł w ogromnym stopniu przyczynił się do budowy II Rzeczypospolitej, zapewniając energię i stal niezbędne do budowy infrastruktury i przemysłu – podkreślił prezes Tomasz Rogala. Część oficjalną uroczystości PGG zakończyła ceremonia wręczenia odznaczeń państwowych i resortowych, nadania stopni górniczych i nagród prezesa PGG oraz odznak Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego, które trafiły do trzech ratowników zaangażowanych w akcję ratunkową, która miała miejsce w kopalni „Mysłowice-Wesoła” przed trzema tygodniami. Część artystyczną uświetnił koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”.*

WIĘCEJ NA KOLEJNYCH STRONACH

Barbórka 2018

Warto wiedzieć, że Polska Grupa Górnicza dziś to

- 43 tys. pracowników, których średnie wynagrodzenia są o 50% wyższe niż w regionie.
- Ponad 3 tys. aktywnych kontrahentów m.in. dostarczających zaawansowany technologicznie sprzęt, przez co mamy duży wkład w rozwój wiedzy i myśli technicznej.
- Główny dostawca węgla do energetyki zawodowej i ciepłownictwa, zapewniając dobre paliwa w cenach konkurencyjnych, istotnie niższych do węgla importowanego.
- Generując roczne przychody netto niepełna 10 mld zł, zapewnimy wpływy podatkowe do budżetu centralnego, budżetów samorządów i ZUS – u na poziomie ponad 3 mld zł.
- Spodziewamy się w tym roku wypracować zysk, który w przeliczeniu na 1 tonę produkowanego węgla powinien być najwyższym historii w PGG i jej poprzedniczki Kompanii Węglowej.

Minister energii w swoim wystąpieniu mówił sporo o przyszłości polskiego węgla i opar tej na nim energetyki. Podkreślał, jak bardzo potrzebny jest rozwój sektora, aby możliwe było utrzymanie wydobycia na obecnym poziomie.

– Więcej węgla nam potrzeba. Pomyślmy o tym, gdzie na Śląsku zbudować nową kopalnię. (...) Komisja Europejska zgodziła się na to, że podpisujemy kontrakty w ramach rynku mocy, a nowe elektrownie węglowe budowane w tej chwili w Polsce mają zapewnioną pewność działania na 20 lat. Tej pewności nie było nigdy wcześniej. Mamy możliwość spokojnego funkcjonowania, tylko trzeba się dobrze zorganizować – mówił szef resortu energii. – Trzeba także popatrzeć na poważne inwestycje i na to, żebyśmy nie musieli sprowadzać węgla z zagranicy – to jest bardzo ważna rzecz – dodał.

ENERGY 24 - Kongres Polskiej Grupy Górniczej

Kongres Energy 24 to wydarzenie towarzyszące Konferencji Klimatycznej COP24. Dwudniowe obrady dotyczyły m.in. transformacji energetycznej, polityki klimatyczno-energetycznej, a także innowacyjności w górnictwie na przykładzie relacji sektora górniczego z otoczeniem społeczno-biznesowym. Obrady odbywały się na Uniwersytecie Ekonomicznym (Centrum Nowoczesnych Technologii Informatycznych) w dniach 11 i 12 grudnia.

Pierwszego dnia w panelu zatytułowanym *Sektor wydobywczy jako element łańcucha wytwarzania energii* udział wzięli prezesi wszystkich najważniejszych spółek górniczych i okولوجórniczych. Wśród gości specjalnych znaleźli się ministrowie Krzysztof Tchórzewski i Grzegorz Tobiszowski. Przyczynkiem do dyskusji stał się między innymi krótki film wprowadzający pt. *Rola węgla i stali w Unii Europejskiej, od przeszłości do współczesności*.

Tego samego dnia po południu, podczas panelu zatytułowanego: *Wyzwania celów polityki klimatyczno-energetycznej jako impuls do innowacyjnego rozwoju* dyskutowali naukowcy, dyrektorzy i przedstawiciele m.in. Euracoalu czy Niemieckiego Stowarzyszenia Węgla Brunatnego.

wydarzenie towarzyszące COP24

Drugi dzień Kongresu Energy 24 był poświęcony innowacyjności w polskim przemyśle energetycznym. Tego dnia spółki zaprezentowały swoje działania w zakresie rozwoju, implementacji nowych technologii i innowacji stosowanych w nowoczesnym górnictwie. Zaprezentowały się również startupy, których pomysły mają potencjał wdrożeniowy dla polskiego górnictwa. Startupy dotyczyły m.in. wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości, rozwiązań wspierających procesy szkoleniowe i edukacyjne, badań deformacji pogórnich i wpływu na środowisko czy technologii produkcji kompozytowych paliw stałych. Odbył się także panel pt.: *Innowacyjne rozwiązania techniczno-technologiczne dla sektora górnictwa i energetyki*.

Podczas dwudniowych obrad goście mogli także zajrzeć na specjalnie na tę okazję przygotowany Jarmark Regionalny prezentujący kulturę i kuchnię śląską.

Ewolucja energetyczna w Unii Europejskiej - czyli PGG na Szczycie Klimatycznym w Katowicach

Technologie procesowania węgla to jeden z istotnych i obiecujących kierunków rozwoju sektora wydobywczego. W świetle doświadczeń innych krajów, w tym spoza Europy, technologie zgazowania węgla, zarówno podziemne jak i naziemne, są przedmiotem zainteresowania największych producentów węgla, energetyki, przemysłu chemicznego oraz nauki. Przed jakimi wyzwaniami stoi polski sektor paliwo-energetyczny? Gdzie aktualnie jesteśmy na ścieżce wdrażania tej technologii w Polsce? Jakie są uwarunkowania i związane z tym koszty i korzyści? – dyskutowali podczas Konferencji Klimatycznej w Katowicach nasi goście. – *Zgazowanie to intensywnie dyskutowany temat. Po raz pierwszy było prowadzone w wielu krajach już przed II wojną światową. Czy może ono pozwolić na szerokie wykorzystanie węgla, uczynić go przyjaznym dla środowiska? Czy jest to rzeczywiście szansa dla węgla i to nie tylko kamiennego, bo badania prowadzone są też na brunatnym?* – pytał, otwierając dyskusję, prof. Stanisław Prusek, dyrektor Głównego Instytutu Górnictwa. Tomasz Rogala, prezes Polskiej Grupy Górniczej natomiast przypomniał, że temat zgazowania węgla został przez PGG podjęty z kilku powodów:

– *Świat rocznie zużywa 7,5 mld t węgla. Wyobrażenie sobie odejścia od tego paliwa w krótkiej perspektywie czasu jest trudne do zaakceptowania. Przyjmując założenia*

Prof. Stanisław Prusek, dyrektor Głównego Instytutu Górnictwa.

Tomasz Rogala, prezes Polskiej Grupy Górniczej.

studium projektu karbochemicznego, czyli gazyfikacji węgla, założyliśmy sobie cztery cele. To ochrona środowiska, ochrona łańcucha wartości, znalezienie nowych funkcji i zagospodarowanie terenów pogórnicych, do czego czujemy się zobowiązani wobec społeczeństwa oraz znalezienie technologii, która będzie pomocna przy zagospodarowaniu odpadów z procesu zgazowania węgla. Przypomniał, że dzisiaj sytuacja PGG jest bardzo dobra. 78 proc. energii jest produkowane z węgla. Wicedyrektor Departamentu Elektroenergetyki i Ciepłownictwa ME Waldemar Łagoda podkreślił, że metan i gaz syntetyczny z węgla mogą wzbogacać polski miks energetyczny.

Panel Polskiej Grupy Górniczej na Szczycie Klimatycznym cieszył się dużym zainteresowaniem słuchaczy.

Waldemar Łagoda, wicedyrektor Departamentu Elektroenergetyki i Ciepłownictwa ME.

Kopalnia „Ruda”

ROK TRUDNYCH WYZWAŃ

Gościami górników podczas obchodów barbórkowych w kopalni „Ruda” był Grzegorz Tobiszowski, wiceminister energii, który podczas okolicznościowej akademii podziękował górnikom za ich codzienny trud.

– Rok 2018 to czas podejmowania wielu wyzwań służących bieżącej działalności, jak i tych, które skutkować będą w niedalekiej przyszłości – mówił podczas barbórkowej akademii Michał Piecha, dyrektor kopalni „Ruda”. – Ten upływający rok to czas, który kopalnia „Ruda” zakończy po raz drugi wynikiem finansowym dodatnim. Nasza kopalnia wydobędzie i sprzeda ponad 5 mln ton węgla. To o 0,5 mln ton więcej niż w poprzednim roku i o 1 milion ton więcej niż w roku 2016. Zwiększyliśmy wydajność o prawie 10 proc. w stosunku do minionego roku. Podkreślić należy, że mamy coraz młodszą załogę. Blisko 25 proc. zatrudnionych na dole legitymuje się wiekiem poniżej 30 lat – to największy atut naszej kopalni.

To wszystko sprawia, że 2018 rok oceniamy jako wyjątkowy, w którym udowodniliśmy, że zaangażowanie, codzienna postawa w pracy, podejmowanie i realizacja trudnych celów są kluczem do bezpiecznego i rentownego prowadzenia działalności górniczej naszej kopalni – dodał dyrektor Piecha.

– Od dwóch lat technologicznie połączony ruch „Pokój” i „Bielszowice” daje dowód na to, że warto było podjąć takie wyzwanie. Uproszczenie tzw. ciągu technologicznego – jedna przeróbka, jedne zwaloty, jedna bocznica, wyeliminowanie części szybów – to klucz

Gościem górników podczas obchodów barbórkowych w kopalni „Ruda” był Grzegorz Tobiszowski, wiceminister energii.

do znaczącego obniżenia kosztów z jednoczesnym utrzymaniem poziomu wydobycia. – mówił dyrektor.

– Sięgamy po jakościowo dobry węgiel i do jakościowo dobrego złoża. Przykładem są pokłady 405 i 410 w ruchu „Halemba”, pokład 504 w ruchu „Bielszowice”. Wysoko wydajne ściany z wydobyciem powyżej 4000 ton to kolejne osiągnięcie. Opracowane harmonogramy dla ścian i robót przygotowawczych to kontynuacja tego kierunku. W mijającym roku zainwestowaliśmy w majątek kopalni blisko 200 mln zł, to więcej o 115 mln zł niż w roku poprzednim. W przyszłym roku poziom inwestycji w naszej kopalni to kwota znacznie przewyższająca 200 mln zł. Wydatkowanie tak znacznych kwot w relacji do poprzednich lat jest dowodem na to, że wizja przyszłości KWK „Ruda” jest realna i napawa optymizmem – podsumował Michał Piecha.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- 324 pracowników wyróżnionych, którzy dla kopalni poświęcili co najmniej 25 lat
- 79 pracowników nabyło prawo do noszenia honorowej szpady górniczej
- 84 pracowników otrzymało Odznakę Zasłużony dla kopalni „Ruda”
- 39 pracowników uhonorowano Medalem za długoletnią służbę
- 36 pracowników – Odznaką Zasłużony dla Górnictwa RP
- 309 pracowników otrzymało stopnie górnicze

Odznakę ZASŁUŻONY DLA GÓRNICTWA RP otrzymali:

Jerzy Antoniak, Andrzej Apostel, Antoni Bąk, Adam Bąk, Dariusz Bierzuński, Wojciech Dropała, Grzegorz Duda, Artur Dziuba, Tomasz Galus, Dariusz Godula, Sebastian Golik, Zbigniew Górski, Krzysztof Grad, Marek Kasprzak, Damian Krawczuk, Hanna Lubińska, Eugeniusz Ludowicz, Dariusz Lysoń, Andrzej Macha, Tomasz Małkowski, Grzegorz Motyl, Artur Nowak, Adrian Pasoń, Leszek Piotrowski, Henryk Przewoźniak, Krzysztof Skwarek, Andrzej Suchocki, Krzysztof Szczelaszczyk, Michał Szczygieł, Czesław Szczygieł, Zbigniew Wadas, Michał Walendzik, Grzegorz Wątroba, Leszek Zdunek.

Kopalnia „Wujek”

WAŻNY CZAS DLA GÓRNIKÓW I KOPALNI

Mijający rok to w naszej ojczyźnie szczególnie ważny czas – stulecia odzyskania niepodległości, która jest wartością nieporównywalną z czymkolwiek. A fakt, że historia postawiła nas tu obecnych na straży suwerenności najjaśniejszej Rzeczypospolitej jest wielkim honorem. To również przyczynek do refleksji i zadumy nad cierpieniem, niedolą, przelaną krwią naszych przodków – mówił podczas akademii barbórkowej Michał Paprotny, dyrektor kopalni.

– Mijający rok jest również bardzo ważnym czasem w historii kopalni „Wujek”. Po pierwsze, dlatego że kończymy drugi rok funkcjonowania w strukturze Polskiej Grupy Górniczej, największej w Europie firmy wydobywczej. Dziękujemy za atmosferę, w której my, młodsze dzieci tej spółki, możemy czuć się dobrze i na równi z kopalniami, które ją tworzyły wcześniej. Po drugie, kończący się rok to powrót do struktury kopalni jednoruchowej funkcjonującej z ograniczonym do jednej ściany frontem eksploatacyjnym. W takiej strukturze każdy błąd powodujący utratę ściany doprowadza w konsekwencji do całkowitego zaprzestania wydobywania. Dzięki pełnemu zaangażowaniu naszej załogi, wsparciu tu obecnych przyjaciół kopalni, ale również modlitwie naszych duszpasterzy, ten

nowy model sprawdził się. Kończymy ten rok z pełnym wykonaniem nałożonych na kopalnię zadań, i to zarówno zadań wydobywczych i metrowych, jak również w obszarze ekonomii funkcjonowania zakładu. Mówiąc krótko – kopalnia „Wujek” podobnie jak w roku ubiegłym przyniesie spółce

zysk. Rok 2018 to jak do tej pory dobry czas w obszarze bezpieczeństwa pracy. Udaje się nam unikać tego, co w górnictwie najgorsze – śmiertelnych i ciężkich wypadków przy pracy – podsumował dyrektor Michał Paprotny.

ODZNACZENI:

Medal Złoty za Długoletnią Służbę:

Adam Cholewik, Piotr Młócek, Jan Stachnik.

Medal Srebrny za Długoletnią Służbę:

Tomasz Dudek, Bolesław Kielar, Andrzej Pines, Krzysztof Szustak.

Odnaka Zasłużony dla Górnictwa RP:

Józef Bugała, Rafał Bulski, Dariusz Burkhardt, Sławomir Czapięga, Dariusz Dziendziół, Marcin Kamracki, Wojciech Kasprzyk, Adam Leszczyk, Dorota Łępa, Zdzisław Pustuła.

Kopalnia „Murcki-Staszic”

ZGODNIE W GÓRNICZĄ TRADYCJĄ

Jak co roku, 4 grudnia, tradycyjne uroczystości barbórkowe w kopalni „Murcki-Staszic” rozpoczęły się od modlitwy przed figurą św. Barbary w cechowni. Już od bardzo wczesnych godzin porannych delegacje kierownictwa kopalni, oddziałów, związków zawodowych składały bukiety, kosze kwiatów oraz zapalały znicze przed figurą patronki górników. Punktualnie o godz. 8.00 rozpoczęła się uroczystość

przed posągiem świętej Barbary. Rozpoczął ją krótką modlitwą oraz poświęceniem i błogosławieństwem dla wszystkich zebranych proboszcz giszowieckiej parafii pw. św. Barbary ks. Grzegorz Glenc. Na tą krótką i wzruszającą uroczystość przybyło wielu pracowników kopalni wraz ze swoimi najbliższymi.

Tego samego dnia odprawiono w kościele w Giszowcu uroczystą mszę świętą. Obecni byli m.in. przedstawiciele władz samorządowych, spółek węglowych, firm związanych z górnictwem, ale przede wszystkim bracia górnicza z Giszowca i okolic. Podziękowania za pięknie odprawioną mszę, na ręce księdza proboszcza, złożył Marek Skuza – dyrektor kopalni „Murcki-Staszic”.

Prawdziwie śląski, górniczy charakter, miały również uroczyste msze święte w nikiszowieckiej parafii pw. św. Anny oraz w kościele pw. św. Stanisława Kostki.

We wtorkowe południe, zaraz po pięknych mszach górniczych, które odbyły się w intencji wszystkich pracowników naszej kopalni aż w trzech kościołach, miała miejsce uroczysta akademii barbórkowa.

W dworku „Pod Lipami” zebrali się pracownicy, kierownictwo kopalni oraz zaproszeni goście, którzy tego dnia celebrowali górnicze święto. Przybył prezes zarządu Polskiej Grupy Górniczej Tomasz Rogala i wiceprezes Andrzej Paniczek, wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Wojtacha, Dyrektor Okręgowej Stacji Ratownictwa Górniczego Bytom-Zabrze Krzysztof Piernik. Świat nauki reprezentował dziekan Wydziału Górnictwa Politechniki Śląskiej w Gliwicach prof. Franciszek Plewa. Nie zabrakło oczywiście byłych dyrektorów kopalni „Murcki-Staszic” z nestorem polskiego górnictwa Bogusławem Roskoszem na czele.

Zasłużonych pracowników kopalni udekorowano m.in. „Złotym, Srebrnym i Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę” przyznawanym przez Prezydenta RP, odznaką honorową: „Zasłużony dla Górnictwa RP” za zasługi położone na rzecz rozwoju górnictwa przyznawane przez Ministra Energii.

W uznaniu zasług wniesionych w rozwój ratownictwa górniczego oraz ofiarną pracę w imię szczytnych zasad ochrony i ratowania życia ludzkiego, na wniosek kopalni – Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego przyznała: odznaki „Zasłużony Ratownik Górniczy”, oraz brązowe, srebrne i złote „Medale Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego S.A. Wręczono także odznaki Zasłużony Pracownik kopalni „Murcki-Staszic”.

Po wręczeniu odznaczeń i po wyprawieniu sztandaru kopalni uhonorowani wraz zaproszonymi gośćmi zostali zaproszeni na uroczysty, tradycyjny śląski obiad.

Wszystkim obecnym czas umilała Orkiestra Dęta oraz Żeńska Orkiestra Salonowa PGG S.A. kopalni „Murcki-Staszic” pod dyrekcją Grzegorza Mierzwińskiego.

PIOTR UBOWSKI

Przed kopalnią ROW kolejne wyzwania

Kopalnia zespólna ROW to niemal 12 tys. pracowników. Załoga naszej kopalni jest świadoma wyzwań, zagrożeń i niebezpieczeństw, w jakich codziennie realizuje swoje zadania.

To dzięki Waszemu zaangażowaniu kopalnia ROW uzyskuje w mijającym roku bardzo dobre wyniki techniczno-ekonomiczne i zrealizujemy plan wydobycia na poziomie 9 milionów 400 tysięcy ton węgla – powiedział podczas barbórkowej akademii Jacek Kowalczyk, dyrektor kopalni ROW.

Dodał, że w ramach planu inwestycyjnego, w roku 2018, w kopalni ROW zostanie wydanych niemal 350 mln zł.

– W 2019 roku przed nami kolejne wyzwania – mówił dyrektor. – By im sprostać kontynuować będziemy realizację najważniejszych inwestycji dla kopalni ROW, związanych z budową nowych poziomów, a także budową klimatyzacji centralnej dla ruchów „Marcel” i „Jankowice”.

– W związku z dobrą koniunkturą na węgiel zmianie uległy nasze wcześniejsze założenia odnośnie liczby funkcjonowania zakładów przerobczych. W kopalni ROW

Akademii barbórkowej kopalni ROW uświetniły występy orkiestr dętych stowarzyszeń.

W akademii uczestniczyli członkowie Zarządu PGG z prezesem Tomaszem Rogalą.

utrzymane zostaną nadal 4 Zakłady Przeróbki Mechanicznej Węgla. W czerwcu 2018 r. uruchomiliśmy zakład paliw kwalifikowanych w ruchu „Chwałowice”, oferując rynkowi ekogroszek „Pieklorz”, wychodząc tym samym naprzeciw oczekiwaniom klientów w związku z ustawą antysmogową.

W akademii uczestniczyli członkowie Zarządu PGG z prezesem Tomaszem Rogalą, oraz prof. Jan Wojtyła, przewodniczący Rady Nadzorczej PGG. Przybyli także Adam Gawęda, Wojciech Piecha

– senatorowie RP, Krzysztof Gadowski, Teresa Glenc, Grzegorz Janik, Izabela Kloc, Gabriela Lenartowicz, Krzysztof Sitarski, Czesław Sobierajski – posłowie RP.

Obecni byli także przedstawiciele duchowieństwa, samorządów oraz organizacji związkowych.

Akademii barbórkową kopalni ROW uświetniły występy orkiestr dętych stowarzyszeń kopalń „Jankowice” i „Marcel”.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Podczas akademii Złote Medale za długoletnią służbę otrzymali: Henryk Gasz, Jan Grzegorzek, Ireneusz Guzy, Bożena Naumann, Piotr Niedobecki, Eugeniusz Perenc, Ewa Pomykoł, Zbigniew Próżny, Leopold Rok, Mirosława Smółka, Alicja Steg, Jarosław Szawerna, Iwona Ucher.

Wręczono także Srebrne Medale za długoletnią służbę, odznaki Zasłużony dla Górnictwa RP, Złote Medale Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego oraz nadano stopnie górnicze.

62 osoby otrzymały Honorowe Szpady Górnicze.

PGG
family

- Don Martinez
- kulinarna uczta w Rybniku
- Terma Bania
- strefa wodnej zabawy i relaksu
- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze
  - Główny Instytut Górnictwa przystąpił do Programu PGG Family

*Wszystkim pracownikom
Polskiej Grupy Górniczej S.A.
oraz ich rodzinom
pragniemy złożyć
najserdeczniejsze życzenia
szczęśliwych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności
i sukcesów
w nadchodzącym Nowym Roku.*

Zespół

PGG
family

**POLSKA GRUPA
GÓRNICZA**

Kulinarna uczta w Rybniku

Restauracja Don Martinez w Rybniku przy ul. Kardynała Kominka 46 to wyjątkowo urokliwy lokal zlokalizowany w okalającym restaurację ogrodzie z wygodnym parkingiem. Restauracja dedykowana jest dla poszukiwaczy wyjątkowych doznań smakowych, czego potwierdzeniem jest fakt, że lokal został laureatem ogólnopolskiego plebiscytu na najlepszą restaurację „Korona Smakosza”, a także uznany przez pisma oraz portale internetowe najlepszym lokalem gastronomicznym w powiecie rybnickim.

W lokalu zasmakować można dań, których w tradycyjnych lokalach próżno szukać, co nie znaczy, że koneserzy rodzimej kuchni nie znajdują swoich specjałów. Wyjątkową ofertę przygotowują prawdziwi pasjonaci sztuki kulinarnej, którzy gwarantują, że każda wizyta w lokalu będzie prawdziwą ucztą dla podniebienia.

Terma Bania

- strefa wodnej zabawy i relaksu

Terma Bania, Partner PGG Family, to nowoczesny kompleks basenów termalnych, saunarium i SPA, położony w urokliwej Białce Tatrzańskiej, bezpośrednio pod jednym z największych kompleksów narciarskich w Polsce. Łączy w sobie zalety wodnego parku rozrywki z filozofią termalnego wypoczynku, dzięki czemu jest idealnym miejscem dla osób w każdym wieku, niezależnie od dnia czy pory roku.

Białczański kompleks zachęca do korzystania z prozdrowotnych kąpiei w wewnętrznych i zewnętrznych basenach wypełnionych wodą termalną o temperaturze 34–38°C. Woda w Termie Bania charakteryzuje się korzystnym stopniem mineralizacji, czyli zawiera między innymi takie mikroelementy jak siarczki, krzemionkę, potas, wapń, magnez i żelazo. Tak zróżnicowany skład wody to idealne źródło zdrowia, poprawiające kondycję fizyczną i pozytywnie wpływające na komfort życia. Warto dodać, że kąpiele w wodzie termalnej obniżają poziom stresu, ułatwiają relaksację i przywracają równowagę psychofizyczną, poprawiają ciśnienie i przemianę materii, korzystnie wpływają na proces odchudzania, przyspieszają rekonwalescencję i pozytywnie wpływają na skórę.

Aby sprostać preferencjom każdej osoby obiekt podzielono na strefy: Zabawy, Relaksu i Saunarium.

Strefa Zabawy to miejsce dla miłośników wodnego szaleństwa, miejsce dedykowane dzieciakom i całym rodzinom. W tej części obiektu zlokalizowano baseny wewnętrzne, które swoją kontynuację

znajdują na zewnątrz. Każdy z basenów wyposażono w urządzenia do hydromasażu i wodnej zabawy. W basenach wewnętrznych skorzystać można między innymi z karuzeli wodnej z wodospadem, armatek i kaskad wodnych, grot z gejzerem, stacji masażu boczego i dennego.

Baseny zewnętrzne to leżanki wodno-powietrzne na całej długości linii brzegowej, grot sztucznej fali, rwąca rzeka, bicze wodne. Strefa posiada całoroczne zjeżdźalnie o różnym stopniu trudności, basen ze sztuczną falą dla osób potrafiących pływać oraz dwa brodziki z myślą o najmniejszych maluszkach. Dodatkowo, w okresie wakacji udostępniane są dwa zewnętrzne wodne place zabaw, jeden z armatkami i zraszaczami wodnymi, a drugi z największą w regionie strefą dmuchanych zjeżdźalni i ślizgami wodnymi.

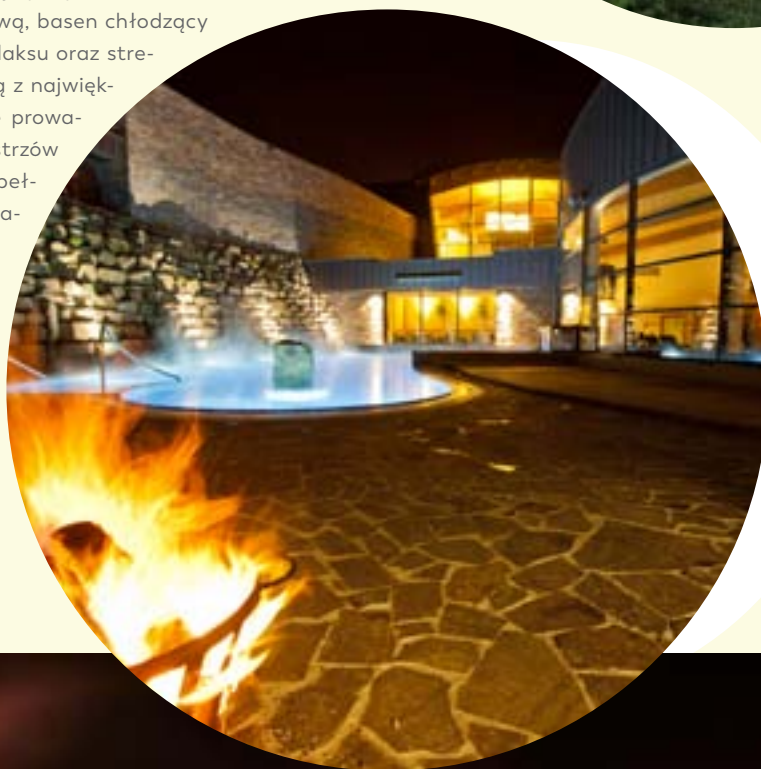

Osobom, które szukają prawdziwego wypoczynku dedykowano Strefę Relaksu, Saunarium oraz SPA. Strefa Relaksu to królestwo harmonii, gdzie pełnię wypoczynku zapewniają urządzenia do hydromasażu: gejezy, bicze wodne, stacje masażu dennego i boczego, aromaty i kaskady wodne, wodospady i jacuzzi.

Saunarium to 6 saun o różnej specyfice saunowania, basen relaksacyjny z surową wodą siarkową, basen chłodzący do pływania, tężnia solankowa, pokoje relaksu oraz strefa kąpielii słonecznych. Niewątpliwie jedną z największych atrakcji są rytuały saunowe, które prowadzone są przez doświadczonych saunamistrzów przez 7 dni w tygodniu. Pełnię relaksu dopełnia instytut SPA oferujący szeroki zakres zabiegów na ciało.

Idąc z duchem czasu Terma Bania udostępniła dwa kolejne baseny zewnętrzne z leżankami i hydromasażami oraz dwie nowe sauny w Strefie Relaksu. Takie rozwiązanie sprawia, że miejsca na wypoczynek i odprężenie z widokiem na majestatyczne Tatry będzie jeszcze więcej!

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze

Największy kompleks turystyczny obejmujący obiekty, przedmioty i tradycje związane z przemysłem węglowym – Muzeum Górnictwa Węglowego jest jednym z pierwszych Partnerów Programu PGG Family oferuje wszystkim pracownikom Polskiej Grupy Górniczej S.A. oraz członkom ich rodzin zniżki od 10% do 15% na zakup biletów wstępu uprawniających do zwiedzania kompleksu.

Odwiedzenie obiektów MGW to nie tylko możliwość pokazania rodzinom i znajomym niepowtarzalnych scenerii i klimatu kopalni, ale także opcja spędzenia wolnego czasu wraz z dziećmi w obiektach plenerowych. Niepowtarzalne miejsca, takie jak ponad dwustuletnie wyrobiska Sztolni Królowa Luiza, gdzie nawet doświadczeni pracownicy branży górniczej

na własne oczy przekonać się mogą jak wyglądała praca ich kolegów po fachu w zamierzchłej przeszłości, to tylko nieliczne z wielu atrakcji.

MGW organizuje liczne wydarzenia kulturalne, warsztaty, półkolonie dostępne dla dzieci i dorosłych, na które również obowiązują zniżki dostępne wyłącznie dla PGG Family.

W najbliższym czasie, bo już od 14 stycznia 2019 r., rusza oferta na ferie 2019 – Sztolnia z Panem Kleksem. Program obejmuje tematyczne zwiedzanie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza, warsztaty plastyczne, liczne gry i zabawy. Bilety wstępu dla PGG Family z 15% rabatem.

Zapraszamy!

SZTOLNIA KRÓLOWA LUIZA

Sztolnia z Panem Kleksem

FERIE 2019

Terminy:
od 14.01.2019
do 24.02.2019

Podczas wyprawy przeżyjesz prawdziwą przygodę w naszej Podziemnej Akademii. Wywołaniem będą gry i zabawy nawiązujące do słynnej Akademii Pana Kleksa.

w programie:

- zwiedzanie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza trasą tematyczną Sztolnia z Panem Kleksem.
- warsztaty plastyczne: wykonanie lipca sroń do niezwykłej kolekcji Pana Kleksa.

kontakt i rezerwacja
Sztolnia Królowa Luiza
ul. Senkiewicza 43

e-mail: rezerwacje@grupaogornictwa.pl
tel.: + 48 32 271 40 77

CENA: 35 ZŁ
z 19% podatkiem

WWW.SZTOLNIALUZA.PL

Główny Instytut Górnictwa przystąpił do Programu PGG Family

21 listopada w Centrali PGG odbyło się uroczyste podpisanie umowy o przystąpieniu do Programu PGG Family Głównego Instytutu Górnictwa.

Polska Grupa Górnicza jest Liderem Programu uprawnionym do reprezentowania Programu; negocjowania warunków z podmiotami udzielającymi rabatów, zawierania, zmiany, wypowiedzania oraz rozwiązywania umów. Pracownicy GIG w ramach umowy o przystąpieniu będą objęci rabatami wynegocjowanymi w ramach Programu PGG Family.

– Program PGG Family ewoluuje w tempie, którego się nie spodziewaliśmy. Od początku powstania do dzisiaj mamy niemal pięćdziesięciu Partnerów oferujących usługi i rabaty w ramach swoich obszarów działalności. Niemal każdego dnia pojawiają się pytania firm o możliwość partnerstwa w tej inicjatywie. Chęć przystąpienia Głównego Instytutu Górnictwa do programu jako grupy beneficjentów jest swego rodzaju uznaniem GIG-u dla tej inicjatywy. Mam nadzieję, że pracownicy GIG będą zadowoleni z negocjowanych zniżek – powiedział Przemysław Praus, dyrektor Departamentu Wynagrodzeń Polskiej Grupy Górniczej S.A.

Kopalnia „Piast-Ziemowit”

STABILNE WYDOBYCIE

Na akademię barbórkową kopalni „Piast-Ziemowit” przybyli dostojni goście na czele z Agnieszką Lenartowicz-Lysik – doradczynią Prezydenta RP oraz Tomaszem Rogalą – prezesem Zarządu Polskiej Grupy Górniczej.

– *Dziś z satysfakcją mogę powiedzieć, że kopalnia „Piast-Ziemowit” to stabilne wydobycie – stwierdził podczas akademii barbórkowej Rajmund Horst, dyrektor kopalni. – Realizujemy z powodzeniem zakładane plany i terminowo wywiązujemy się ze zobowiązań. Jednak, na kopalnię i jej przyszłość, patrzymy pragmatycznie. Cieszymy się z tego co zrobiliśmy, ale pamiętajmy również o tym, czego nie udało się dokonać. Celem jest trwała stabilizacja. Żeby ją osiągnąć, przed nami jeszcze wiele pracy. Skupiamy się na trzech podstawowych obszarach: inwestycje w nowoczesny sprzęt oraz innowacyjność, modernizacja zakładów przerobczych oraz udostępnienie nowych złóż.*

Modernizacja zakładów przerobczych zakłada wzrost produkcji wysokiej jakości paliw kwalifikowanych, zastosowanie efektywniejszego systemu załadunku węgla dla naszych odbiorców oraz poprawę transportu kolejowego pomiędzy naszymi zakładami.

Chcemy, aby nasze produkty były dostosowane do aktualnych potrzeb rynkowych i wymogów ekologicznych oraz Uchwał Antysmogowych.

Wreszcie, udostępnienie nowych złóż, nowych pokładów. Ta dziedzina może mieć znaczenie kluczowe dla naszej kopalni, gdyż stanowi podstawę bazy

zasobowej, na której można planować wielkość produkcji.

Planowane są do udostępnienia nowe pokłady zarówno w ruchu „Piast” jak i w ruchu „Ziemowit”. Wykonane zostały pierwsze otwory badawcze w złożu „Bieruń”, które wskazują na zaleganie zasobnych pokładów do 1000 m.

Uzyskaliśmy Decyzję srodowniskową dotyczącą pozyskania koncesji na złożo „Imielin Północ”, rozpoczęliśmy prace koncepcyjne nad udostępnieniem złoża „Łędziny Głęboka” – podsumował dyrektor Horst.

Górnicy i ich rodziny uczestniczyli w uroczystej mszy świętej w kościele pw. św. Barbary w Bieruniu.

ODZNACZENI:

Srebrny Medal Za Długoletnią Służbę:

Adam Janosz, Janusz Lacheta, Tomasz Pędzikiewicz, Krzysztof Kwiatowski, Janusz Potoczny, Adrian Pręcerek, Janusz Gniełczyk.

Brązowy Medal Za Długoletnią Służbę:

Marek Kłodawski.

Odnaka Zasłużony dla Górnictwa RP:

Rafał Fabia, Stanisław Kolonko, Tadeusz Mrzyk, Stanisław Smółka, Robert Tarapacz, Damian Grabowski, Arkadiusz Jałowy, Marcin Sitek, Tomasz Sroczyński, Sylwester Wyroba.

Kopalnia „Bolesław Śmiały”⁷⁷

WYJĄTKOWO TRUDNY ROK

Mijający rok był wyjątkowo trudny dla kopalni „Bolesław Śmiały”. Produkcja węgla została w znacznym stopniu ograniczona w skutek niezwykle trudnych warunków górniczo-geologicznych w ścianach eksploatacyjnych. Jedną ścianę całkowicie zatrzymano i wyłączono z ruchu, co skutkowało, że kopalnia przez ponad pół roku fedrowała tylko na jednej niskiej ścianie. Jednocześnie na drugiej ścianie trudne warunki stropowe powodowały powstawanie niebezpiecznych opadów i obwałów skał stropowych.

– *Młoda załoga, bo przecież w ostatnich kilku latach prawie całkowicie wymieniona, może nie posiadająca tak dużego doświadczenia jak poprzednia, potrafiła stanąć na wysokości zadania i realizować powierzone im czynności wytrwale i nieustraszenie z pełnym zaangażowaniem – mówił podczas akademii barbórkowej Krystian Górny, dyrektor kopalni. – W obliczu trudności mijającego roku nie chcemy rozpamiętywać przeszłości, ale wysiłkiem całej załogi podejmujemy szereg działań organizacyjno-technicznych zmierzających do poprawy funkcjonowania kopalni już w najbliższej przyszłości, bo przecież dzisiejsza przyszłość jutro stanie się naszą teraźniejszością. Wprowadziliśmy do harmonogramu biegu ścian i przodków nowe wydajniejsze fronty eksploatacyjne, wykonując w tym celu niezbędny zakres robót przygotowawczych dla uruchomienia nowych ścian.*

Zakupiliśmy dużą ilość sprzętu, maszyn i urządzeń górniczych, realizując w 100 proc. nasz plan inwestycyjny, dokonujemy szeroko zakrojonych działań związanych z modernizacją i remontem parku maszynowego i obiektów budowlanych zakładu górniczego. Techniczne aspekty naszej działalności są niezmiernie ważne, ale naszym priorytetem pozostaje zawsze inwestycja w ludzi. Inwestycja we własnych pracowników, bo załoga jest i będzie dla nas zawsze największą

wartością. W tym roku przyjęliśmy do pracy ponad 200 pracowników, osiągając docelowy poziom zatrudnienia 1750 pracowników, co pozwala nam w pełni wykonywać roboty górnicze własną załogą.

W drugiej połowie przyszłego roku rozpoczynamy eksploatację pokładu 326 o miąższości nawet do 3,0 m. Jest realna szansa na powrót do dobrego fedrowania, do dobrego funkcjonowania. Wiele zależy będzie od nas, to jak wykorzystamy daną nam kolejną szansę i czy kopalnia będzie mogła dalej funkcjonować. Jestem przekonany, że nadchodzący rok 2019, rok w którym przypadać będzie 240. rocznica działalności górnictwa węgla kamiennego

na ziemi łaziskiej, tradycji górniczej, którego kopalnia „Bolesław Śmiały” jest spadkobiercą, będzie dla nas pomyślny i szczęśliwy, czego życzę wam drodzy górnicy z całego serca – zakończył dyrektor Górny.

ODZNACZENI:

Medal Złoty za Długoletnią Służbę:

Marek Żyrek, pomiarowy miernictwa.

Medal Srebrny za Długoletnią Służbę:

Piotr Dytko, górnik.

Medal Brązowy za Długoletnią Służbę:

Michał Chmurko, kierownik Działu TG, Paweł Rutkowski, górnik.

Zasłużony dla Górnictwa RP:

Jędrzej Balcer, nadsztygar; Witold Kajstura, elektromonter; Dariusz Karpowicz, górnik; Grzegorz Krzysztofka, górnik; Andrzej Sajdok, starszy elektromonter; Krzysztof Sajdok, nadsztygar; Norbert Sternisko, główny elektryk; Krzysztof Wuwer, inżynier wentylacji.

Kopalnia „Mysłowice-Wesoła”

STABILNE WYDOBYCIE

Górnicy kopalni „Mysłowice-Wesoła” uczestniczyli w mszach świętych w kościele pw. Ciała i Krwi Pańskiej w Ławkach, w kościele pw. Ścięcia Jana Chrzyciciela oraz w kościele pw. Matki Boskiej Fatimskiej.

Wręczenie odznaczeń za 35 lat pracy, Zasłużony dla kopalni, Medal Centralnej Stacji Ratowniczej, wręczenie Szpad Górniczych i stopni górniczych odbyło się podczas uroczystości w Sali Konferencyjnej kopalni. Głównym punktem uroczystości barbórkowych był obiad jubilatów oraz wręczenie odznaczeń państwowych w myślowickiej restauracji „Trojak”.

Dzień po oficjalnych uroczystościach – 5 grudnia – w Przedszkolu nr 15 w Mysłowicach, dyrekcja kopalni i ratownicy górniczy odwiedzili przedszkolaków i zaprezentowali zasady pierwszej pomocy. Dzieci otrzymały książki „Barbórka Tosi” oraz węże-maskotki.

ODZNACZENI:

Medal Złoty za Długoletnią Służbę:

Mirosław Pudło, Andrzej Wypiór, Ireneusz Niezgoda.

Odznaka Zasłużony dla Górnictwa RP:

Tadeusz Bryndza, Stanisław Figura, Wojciech Gajewski, Czesław Gibas, Mirosława Grzelak, Michał Jagosz, Tomasz Miklis, Cezary Mysłowski, Adam Poławski, Marek Słowiński, Grzegorz Tabak, Andrzej Wójcik, Michał Żymła.

Kopalnia „Sośnica”

Cały 2018 rok pracowaliśmy w nieco podgrzanej atmosferze, oczekując na decyzję co do dalszego funkcjonowania naszej kopalni. Ostatecznie w październiku br. skreślono kopalnię „Sośnica” z listy kopalń przeznaczonych do likwidacji, a jej dalsze funkcjonowanie ujęto w projekcie biznesplanu Polskiej Grupy Górniczej na następne lata.

Przełomowym rokiem dla kopalni „Sośnica” był rok 2017, kiedy to pojawiła się realna groźba przekazania kopalni do Spółki Restrukturyzacji Kopalń. Sukcesywnie i z wielką determinacją całej załogi udało się zrealizować proces naprawczy.

Z powodzeniem wykonywany jest „Plan działań kopalni Sośnica na lata 2017–2020”, utrzymując na stabilnym poziomie:

- wydobywanie – średnio 7 800 t/d przy prawie 2,5 czynnych ścianach wydobywczych,
- zatrudnienie średnioroczne – na poziomie 2 030 osób,
- wydajność na 1 zatrudnionego – blisko 1 000 ton/rok.

– *Nieskromnie powiem, że prognozowane wykonanie w 2018 roku wskaźników,*

takich jak wydajność pracy na jednego zatrudnionego, czy też jednostkowego kosztu produkcji klasyfikuje kopalnię „Sośnica” w rankingu wszystkich kopalń w Polskiej Grupie Górniczej na najwyższych pozycjach – mówił podczas obchodów barbórkowych Tomasz Duda, dyrektor kopalni. – Rok 2018 zamierzamy zamknąć

wydobywaniem na poziomie 1,93 mln t, co pozwoli nam uzyskać dodatni wynik finansowy. Przed nami jest szereg działań, które mają przede wszystkim zapewnić stabilne funkcjonowanie kopalni w latach następnych i zwiększyć wydobywanie do poziomu 8 500 t/dobę, począwszy od 2020 r. – podsumował dyrektor.

ODZNACZENI:

Medal Złoty za Długoletnią Służbę:
Zdzisław Chrzęszcz, Andrzej Skraba.

Medal Srebrny za Długoletnią Służbę:

Dariusz Barańczuk, Grzegorz Jakiel, Jacek Gołowski, Andrzej Krawczyk, Dariusz Babczyński.

Zasłużony dla Górnictwa RP:

Roman Golba, Roch Miłkowski, Witold Żelazko, Roman Prządka, Grzegorz Choroś, Grzegorz Kozłowski, Grzegorz Gillner, Zbigniew Marszałek, Sylwester Karolak, Piotr Tomala.

Relacje z „Wujka”

Najnowsza publikacja wydana przez Śląskie Centrum Wolności i Solidarności to zbiór ponad 40 relacji o strajku i pacyfikacji kopalni „Wujek” w grudniu 1981 r.

Pomimo obszernej literatury dotyczącej pacyfikacji kopalni „Wujek”, do tej pory nie ukazały się drukiem relacje świadków tamtych wydarzeń.

Wśród ponad czterdziestu relacji wydrukowanych w najnowszej publikacji, znalazły się m.in. przesłuchania górników składane przed Sejmową Komisją Nadzwyczajną do Zbadania Działalności MSW. Redaktorzy Robert Ciupa i Sebastian Reńca uznali, że relacje składane w dziesięć lat po grudniu 1981 r. są niezwykle cenne przede wszystkim ze względu na stosunkowo krótki dystans czasowy dzielący tamte tragiczne wydarzenia od przesłuchań przed sejmową komisją. Wykorzystano również relacje zebrane przez dr. Tomasza Nowarę oraz przez pracowników ŚCWIS. W kilku przypadkach sięgnięto również do wspomnień

wydrukowanych już wcześniej na łamach prasy lub w innych publikacjach.

– *Z relacji przebija atmosfera wojny. Określenie „stan wojenny” było nie tylko pustymi słowami. Ludzie zgromadzeni przed kopalnią krzyczyli do atakujących ich zomowców: „Gestapo, Gestapo”, a potem padły strzały w kierunku strajkujących – mówi Robert Ciupa, historyk, dyrektor ŚCWIS. – Byli zabici i ranni. Kopalniany plac stał się swego rodzaju frontem, polem walki, choć górnicy bezpośrednio nie atakowali agresorów. Owszem, odpierali ich, choćby rzucając w zomowców kamieniami czy cegłami, ale gdy pluton specjalny zaczął strzelać, żaden z trafionych górników nie zagrażał wprost żadnemu funkcjonariuszowi.*

– *Warto dodać, że dzięki akcji: Rachunek wdzięczności PGNiG dla górników*

strajkujących w kopalni „Wujek” powstała lista górników, którzy wówczas protestowali, dziś liczy ona ponad 1200 nazwisk. Rozmawiany z nimi, zdarza się, że dowiadujemy się wówczas o szczegółach, o których nie mieliśmy wcześniej pojęcia. Jedni przez lata nie mówili o tym, co przeżyli 16 grudnia 1981 r., inni wciąż tym żyją, dlatego naszym rozmowom często towarzyszą łzy górników, co tu dużo mówić, twardej chłopów pracujących przez lata pod ziemią – mówi Sebastian Reńca, historyk, pracownik ŚCWIS.

Książka „Wujek '81. Relacje” jest bezpłatna, wydano ją dzięki dofinansowaniu ze środków Narodowego Centrum Kultury. Jest dostępna w formie elektronicznej na stronie www.scwis.pl w zakładce „wydawnictwa”.

AS

MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU,
INSTYTUT ETNOLOGII I ANTHROPOLOGII KULTUROWEJ
UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH ORAZ
INSTYTUT HISTORII UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO
W KATOWICACH SERDECZNIE ZAPRASZAJĄ NA
II KONFERENCJĘ NAUKOWĄ

Węgiel: duchowość

26 i 27 listopada 2018 r. w Łaźni Łańcuszkowej Zabytkowej Kopalni Luiza w Zabrze można było wysłuchać interesujących referatów autorstwa naukowców parających się tą tematyką.

– *Kopalnia stała się archetypem determinującym życie milionów ludzi będących w relacji ze światem nadprzyrodzonym. Zależność ta – duchowość – jest jedną z największych potrzeb człowieka, jest niezbędnym atrybutem jego egzystencji. Pomaga budować relacje jednostek i zbiorowości ze światem poznawanym zmysłowo, jak i z tym, który takiemu poznaniu się wymyka – ze sferą sacrum. Duchowość jest jednym z czynników kreujących symboliczne odczuwanie jedności. Przestrzeń „węglowa” oraz duchowość mogą oddziaływać na siebie, wspierane społeczną pamięcią* – pisze Beata Piecha-van Schagen.

„Główną ideą konferencji jest próba udzielenia odpowiedzi na pytanie czy między różnorodnymi aspektami kultury duchowej, a rzeczywistością przemysłową zachodziły zależności oraz w jakim stopniu wpływały na siebie. Pragniemy zastanowić się, czy węgiel (rozumiany jako archetyp), na którym wyrosły pokolenia robotników, pomógł wykreować duchowość specyficzną tylko dla tej grupy i czy uprawnione jest używanie terminu «duchowości robotniczej». Dalej, czy duchowość ta wytworzyła swój praktyczny wymiar w postaci religijności i kultury duchowej, kultury symbolicznej” – czytamy w materiałach organizatorów.

Wygłoszone prace można podzielić na następujące grupy tematyczne: duchowość – religijność, wierzenia i magia, duchowość zmaterializowana.

Dr. Barbara Firla z katowickiej ASP w referacie: „Duchowość w sztuce nieprofesjonalnej Górnego Śląska” przedstawiła sztukę nieprofesjonalną Górnego Śląska w kontekście rozważań nad duchowością Wasyła Kandynskiego. Referat jest próbą odpowiedzi, czy sztuka artystów nieprofesjonalnych spełnia trzy fundamentalne warunki postawione przez rosyjskiego malarza i teoretyka. Opisane zostało kilka sposobów prowadzenia odbiorców do treści duchowych przez artystów nieprofesjonalnych. Należą do nich: nawiązywanie do śląskiej demonologii; wiązanie z treściami religijnymi treści ważnych dla regionu: symbolicznych, politycznych i społecznych; przedstawianie w sztuce własnych systemów teozoficzno-filozoficznych; działanie kolorem i formą na wrażliwość odbiorcy.

Kama Ściebura z Uniwersytetu Śląskiego przedstawiła pracę pt. Alchemiczny wymiar górnictwa. Eksploracje podziemi w ujęciu romantycznym.

– *Kopalnia jako świat podziemny, wewnętrzny, stanowi w głównej mierze miejsce wtajemniczenia i refleksji egzystencjalnej. Oznacza podróż w głąb, do wnętrza ziemi, a zarazem do wnętrza siebie.* – mówi autorka. – *Podziemie, głębia, trud, wysiłek – te atrybuty kopalni stają się dla nas symbolem alchemicznej transmutacji. Kopalnia ma tym samym sens symbolicznego początku, źródła przemiany, przemiany która pozwala nam odnaleźć prawdziwy skarb – duchowość.*

Wirtualna rzeczywistość w służbie bhp

POLSKA GRUPA GÓRNICZA SYSTEMATYCZNIE SZUKA NOWYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ NARZĘDZI DO PROMOCJI BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY. ZAINTERESOWANIE TĄ TEMATYKĄ OBECNEGO POKOLENIA PRACOWNIKÓW WIĄŻE SIĘ Z WYKORZYSTANIEM TECHNOLOGII INFORMATYCZNEJ.

Pomysł wykorzystania wirtualnej rzeczywistości do szkolenia i poprawy bezpieczeństwa pracowników powstał w Biurze BHP. Wspomniana technologia pozwala na odzwierciedlenie świata rzeczywistego przy pomocy grafiki 3D i jego kreowanie w dowolny, drobiazgowy sposób. Osadzone w wirtualnym wyrobisku stanowisko pracy, które do złudzenia przypomina rzeczywiste, przenosi dzięki goglom VR pracownika w wybrane miejsca na dół kopalni. Dodatkowo używane kontrolery powodują interakcję z obrazem, co niewątpliwie zwiększa zaangażowanie użytkownika w każdą wykonywaną czynność.

Wykorzystując posiadaną wiedzę oraz stosując tego typu rozwiązanie w Polskiej Grupie Górniczej stworzono projekt, model i scenariusz stanowiska obsługi przenośnika taśmowego. Ten rodzaj szkolenia VR umożliwi pracownikom autoweryfikację posiadanej wiedzy z dziedziny bhp oraz na bieżąco zobrazuje konsekwencje aktywizacji zagrożeń związanych z obsługą i konserwacją przenośnika. Dodatkową zaletą stworzonego wirtualnego stanowiska pracy do obsługi przenośników taśmowych jest to, że w szkoleniu tym może

PRACE Z WYKORZYSTANIEM VR DO SZKOLEŃ BHP TRWAJĄ JUŻ W NASZEJ FIRMIE OD KILKU LAT. PREZENTOWANE DZIŚ ROZWIĄZANIE TO KOLEJNY ETAP WPROWADZENIA ZASTOSOWANIEM ZESTAWU URZĄDZEŃ MOBILNYCH, MOŻLIWYCH DO ZAINSTALOWANIA PRAKTYCZNIE W KAŻDYM POMIESZCZENIU.

uczestniczyć pośrednio kilka osób. Przekaz obrazu z gogli VR na ekran pozwala szkolonym osobom obserwować zmagania kolegów, co z pewnością ułatwi „właśnie” wykonanie tego zadania.

Należy podkreślić, że tego projektu nie było bez udziału Zakładu Informatyki i Telekomunikacji, którego załoga modelowała graficznie wykorzystane obiekty 3D. W dalszych planach jest rozszerzenie szkoleń wirtualnych o stanowiska pracy, w których ryzyko wystąpienia wypadku spowodowanego czynnikiem ludzkim jest największe.

Nadzór nad projektem sprawuje Sławomir Bogacki, pracownik Zakładu Informatyki i Telekomunikacji – Oddziału PGG S.A.

Podczas pokazu w centrali PGG z testu scenariusza szkoleniowego mieli okazję skorzystać także członkowie Zarządu spółki – prezes Tomasz Rogala oraz wiceprezes Piotr Bojarski. Po krótkich próbach obaj podkreślali innowacyjny charakter tego rozwiązania, który wywiera na użytkownika ogromne wrażenie.

OPR. JAN CZYPIONKA

Gwarancje zatrudnienia dla uczniów z Bierunia i Łędzin

WSPÓLNA INICJATYWA PGG I SAMORZĄDU

W czwartek 29 listopada br. w imieniu Zarządu Polskiej Grupy Górniczej S.A. dyrektor Departamentu Wsparcia HR Andrzej Sączek przekazał na ręce Teresy Horst, dyrektora Powiatowego Zespołu Szkół w Bieruniu oraz Piotra Oćwieja, dyrektora Powiatowego Zespołu Szkół w Łędzinach gwarancje zatrudnienia Polskiej Grupy Górniczej S.A. dla uczniów powyższych szkół. Starosta powiatu bieruńsko-łędzkiego Bernard Bednorz w swoim wystąpieniu na uroczystości podkreślił jak ważne i cenne dla dobra regionu oraz dla tworzenia miejsc pracy w powiecie są wspólne inicjatywy samorządu z pracodawcami, takimi jak Polska Grupa Górnicza S.A. Gwarancje zatrudnienia oraz uruchomiony program stypendialny oparte są na porozumieniu o współpracę pomiędzy Polską Grupą Górniczą S.A. a powiatem bieruńsko-łędzkim w zakresie kształcenia młodzieży w zawodach górniczych i innych,

niezbędnych dla funkcjonowania nowoczesnego górnictwa. Podjęcie nauki na kierunkach technik elektryk i technik mechanik, gwarantuje przyjęcie uczniów tych zawodów do pracy w kopalniach wchodzących w struktury Polskiej Grupy Górniczej S.A. Dyrektor Andrzej Sączek podkreślił, że innowacje wdrażane w górnictwie będą wymagały coraz szerszego zakresu zawodów. – *W planach zatrudnieniowych przewidujemy przyjęcia, oprócz niezbędnych nam do funkcjonowania wydobywania rudy, elektryków, mechaników, również mechatroników, automatyków, elektroników, pracowników, którzy staną się niezbędni do obsługi coraz bardziej zaawansowanego technologicznie parku maszynowego. Zapotrzebowanie na nowe zawody w górnictwie może być zachętą do otwierania tych właśnie kierunków kształcenia* – uzupełnił dyrektor Sączek. Uruchomiony program stypendialny dla uczniów szkół branżowych i techników daje możliwość pobierania stypendiów

w wysokości 200 zł netto miesięcznie oraz otrzymania nagrody rocznej w wysokości 1000 zł netto dla tych uczniów, którzy zakończą rok nauki ze średnią 4,0, dobrym zachowaniem i brakiem nieobecności nieusprawiedliwionych. Uczniowie ponadto będą mieli możliwość odbycia praktycznej nauki zawodu w kopalniach PGG S.A. na podstawie zawartych umów. Porozumienia z organem prowadzącym szkoły, podpisane umowy stypendialne oraz gwarancje zatrudnienia dla absolwentów zdobywających kwalifikacje techniczne są ważnym krokiem w kierunku wspierania kształcenia zawodowego odpowiadającego potrzebom nowoczesnego górnictwa. Nad prawidłowością przebiegu projektu stypendialnego czuwają Anna Bentkowska, kierownik Sekcji Rozwoju Zawodowego Centrali PGG S.A. oraz Dariusz Kołodziejczyk, kierownik Zespołu Szkoleń KWK „Piast-Ziemowit”, który jednocześnie dba o właściwy przebieg zajęć praktycznych w kopalni.

Dobry klimat dla badań – badania dobre dla klimatu

Kilka słów o roku 2018 i przyszłości

Tegoroczna Barbórka zbiegła się z obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, a w nadchodzącym roku upłynie 100 lat od wybuchu pierwszego z Powstań Śląskich. W ich wyniku do Polski przyłączony został wysoce zindustrializowany obszar, który zwiększył majątek przemysłowy kraju prawie trzykrotnie! Z polskiego Górnego Śląska pochodziło 73% wydobycia węgla kamiennego, 80% wyrobów hutniczych oraz 100% produkcji cynku i ołowiu. 62% produkowanej energii pochodziło ze śląskiej energetyki. Był to bezcenny kapitał dla odradzającej się Ojczyzny.

Pamiętając o tak istotnym wkładzie jaki, dzięki zrywowi Górnolęzaków – w tym ogromnej rzeszy górników – wniósł nasz region w odradzanie się niepodległej Polski, warto przypomnieć, że wraz z rozwojem górnictwa w młodym państwie polskim rozwijało się także zaplecze naukowo-badawcze. I tu swój początek ma historia Głównego Instytutu Górnictwa.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa pracy w górnictwie w 1925 roku powołano (w Pniowcu koło Tarnowskich Gór) Stację Doświadczalną i Centralę Ratownictwa Górniczego, która rok później przeniesiona została do Mikołowa, do wydzierżawionych od księcia pszczyńskiego obiektów nieczynnej kopalni węgla kamiennego Barbara (dawniej Anna). Ośrodek otrzymał nazwę Kopalnia Doświadczalna „Barbara”, Centrala Ratownictwa Górniczego i Obserwatorium Magnetyczne w Mikołowie. Głównym zadaniem kopalni w tym okresie było prowadzenie badań nad wybuchowością pyłów i gazów kopalnianych oraz bezpiecznym stosowaniem materiałów wybuchowych, a także zajmowanie się zagadnieniami związanymi z ratownictwem górniczym. Była to pierwsza w Polsce jednostka prowadząca badania na rzecz bezpieczeństwa pracy w górnictwie. Jeszcze przed zakończeniem II wojny światowej, już 16 kwietnia 1945, utworzona została w Katowicach jednostka naukowo-badawczo-rozwojowa pod nazwą Instytut Naukowo-Badawczy Przemysłu Węglowego. Ostatecznie, w wyniku kolejnych zmian i reorganizacji, w roku 1950 przyjęto nazwę Główny Instytut Górnictwa a w jego skład weszła również KD „Barbara”.

GIG w dalszym ciągu realizuje główne zadania, jakie stawiane były Instytutowi od samego początku jego istnienia. Nadal ważnymi obszarami badań naukowych są górnictwo i bezpieczeństwo pracy, w tym zwalczanie zagrożeń naturalnych. Jednocześnie, od latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku w GIG intensywnie rozwijane są również kompetencje w obszarze inżynierii środowiska, inżynierii materiałowej oraz czystych technologii węglowych. Misją Instytutu zakłada bowiem kształtowanie korzystnych relacji pomiędzy człowiekiem, przemysłem i środowiskiem poprzez szeroką działalność naukowo-badawczą. Rzeczą naturalną jest więc duże zaangażowanie i aktywne uczestnictwo Instytutu w globalnym forum poświęconym polityce klimatycznej, a więc w 24. sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP24) – która odbyła się w pierwszej połowie grudnia w Katowicach.

Podczas konferencji pracownicy Głównego Instytutu Górnictwa prezentowali między innymi swoje osiągnięcia w obszarach innowacyjnego górnictwa, rekultywacji terenów

przemysłowych, zagospodarowania odpadów, czy też czystych technologii węglowych, w tym zgazowania węgla.

Dobiegający końca rok 2018 był rokiem wyjątkowo bogatym w sferze współpracy międzynarodowej. W Instytucie gościły bowiem delegacje z Chin, Indii, Japonii, Iranu, Wietnamu, Stanów Zjednoczonych, Rumunii, Ukrainy, Niemiec, Hiszpanii czy Turcji – delegacje Instytutu wzięły zaś udział w wielu krajowych i międzynarodowych targach oraz konferencjach, prezentując wyniki swoich badań i osiągnięć naukowych. A było się czym pochwalić. W upływającym roku w GIG realizowano 31 projektów naukowo-badawczych, w tym 25 projektów międzynarodowych, m.in. w ramach: Programu Badawczego dla Węgla i Stali, Programu HORYZONT 2020, czy też różnych programów współpracy transgranicznej. Działalność Instytutu zaowocowała 18. różnego rodzaju nagrodami i wyróżnieniami, a wydawane przez GIG czasopismo Journal of Sustainable Mining zostało włączone do bazy Scopus, dołączając tym samym do grupy najbardziej prestiżowych czasopism naukowych. Pracownicy Instytutu realizowali 69 zadań badawczych w ramach działalności statutowej, które dotyczyły zarówno efektywnego, bezpiecznego i przyjaznego dla środowiska przemysłu wydobywczego, jak i inżynierii środowiska. Od początku roku wykonano ponad 3400 prac badawczo-usługowych dla około 1600 klientów.

A jak – biorąc pod uwagę bogatą historię oraz dotychczasowe dokonania, ale również dynamicznie zmieniający się świat i uwarunkowania gospodarcze – wyglądają plany na przyszłą działalność? Kierownictwo Instytutu zapewnia, że jego działalność będzie nadal ściśle związana z branżą górnictwa węgla kamiennego, transformacją naszego regionu, ochroną środowiska, jak również rozwojem przetwórstwa węgla, w tym technologii zgazowania. GIG chce również nadal aktywnie uczestniczyć w działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa. W roku 2018 w kopalniach odnotowano istotny wzrost aktywności sejsmicznej, skutkujący tąpnięciami czy też negatywnym oddziaływaniem na obiekty na powierzchni terenu. Po tych zdarzeniach sformułowane zostały konkretne zadania dla jednostek badawczych, w realizację których Instytut się oczywiście włączy. Innym kierunkiem, w którym GIG planuje podążać, są badania w zakresie wykorzystania metanu, w tym metanu wentylacyjnego, jak również rozwijanie metody wczesnego wykrywania pożarów endogenicznych.

W przyszłym roku, w odpowiedzi na potrzeby otoczenia gospodarczego, wciąż rozbudowywana będzie oferta badawcza w zakresie zwalczania niskiej emisji, zmniejszenia zanieczyszczenia wód, ograniczenia hałasu, rewitalizacji terenów przemysłowych, zwiększenia wykorzystania odpadów wydobywczych, opracowania nowych materiałów dla górnictwa, a także rozwoju technologii zgazowania węgla oraz produkcji paliw bezdymnych.

Biorąc pod uwagę deklaracje kierownictwa oraz dotychczasowe zaangażowanie w głęboką transformację naszego regionu można być pewnym, że Główny Instytut Górnictwa nadal aktywnie uczestniczyć będzie w realizacji Programu dla Śląska oraz Europejskiego programu Coal Regions in Transition, pamiętać bowiem należy, że tutaj słowo transformacja nie jest równoznaczne ze słowem likwidacja.

Święta Bożego Narodzenia to czas radości i wytchnienia, ale też refleksji na temat przeszłości i planów na nadchodzący rok. W tym wyjątkowym okresie nasze myśli szczególnie zwracają się z wdzięcznością ku tym, którzy z nami współpracowali. Pragniemy więc serdecznie Wam wszystkim podziękować za dotychczasową współpracę oraz życzyć, aby Nowy 2019 Rok pozwolił na realizację zarówno planów zawodowych, jak i osobistych.

*Dyrekcja i Pracownicy
Głównego Instytutu Górnictwa*

Ta jednostka wchodząca w skład PGG wykonuje remonty, modernizacje, produkcję zmechanizowanych obudów ściannych, remonty i produkcję hydrauliki siłowej, kompletację hydrauliki sterowniczej, produkcję elementów tras kolejek podwieszonych włącznie z rozjazdami i inne bieżące usługi

Dyrektor zakładu dr inż. Jan Gil podczas uroczystej akademii podsumował 15 lat działalności ZRP.

Stan zatrudnienia w ostatnich latach wzrósł dwukrotnie i obecnie to ponad 500 osób o bardzo wysokich kwalifikacjach i kompetencjach. W ciągu 15 lat potrojono personel spawalniczy, zakład posiada obecnie 166 spawaczy, stając się tym samym jednym z największych zakładów spawalniczych w Polsce, a w branży górniczej największym.

W ciągu 15 lat działalności zakładu wyremontowano i zmodernizowano 12 135 kompletów obudów zmechanizowanych, z czego 4614 na podstawie dokumentacji własnych. Wykonano 221 751 szt. szyn do kolejek podwieszonych, co stanowi około 450 km trasy. Wyremontowano ponadto 115 581 sztuk siłowników hydraulicznych, z czego prawie 40 proc. to produkcja nowych siłowników. Wykonano w zakładzie inwestycje na łączną kwotę sięgającą 30 milionów złotych, a w efekcie prowadzonej działalności wykonano świadczenia dla kopalń o wartości 964 mln złotych.

W ZRP przygotowano ambitny plan rozwoju obejmujący okres 5 lat. Zakład będzie się rozwijać, produkcja będzie dywersyfikowana, będą rozwijane możliwości produkcyjne, wprowadzane nowe technologie.

Jubileusz ZRP

ZAKŁAD REMONTOWO-PRODUKCYJNY
OBCHODZIŁ 15. ROCZNICĘ DZIAŁALNOŚCI

Dr inż. Jan Gil, dyrektor Zakładu Remontowo-Produkcyjnego.
FOT.: Jan Czipionka

Tęsknota za dobrostwem

Kiedy myślę o Wigilii, to jakoś tak odruchowo, ale i naturalnie moje myśli biegną do dzieciństwa, do rodzinnego domu. Tych dobrych kilkadziesiąt lat temu Wigilia, jak ją pamiętam, ograniczała się, a jej wigilijność obejmowała przede wszystkim i tylko pojedynczy dom, najbliższych domowników. Nie wychodziła poza ten najbliższy krąg, nawet w kierunku dziadków czy rodzeństwa rodziców. Powiedziałbym nawet, że była spowita pewną wewnątrzrodzinną intymnością.

Od jakiegoś czasu wigilijność na dobre opuściła, wyprowadziła się z pojedynczorodzinnych pieleszy i zadomowiła się już nie tylko w rodzinności poszerzonej, ale i w niemal wszystkich pozarodzinnych przestrzeniach naszych międzypersonalnych relacji szkolnych, zawodowych, firmowych, nawet wypoczynkowych. Czy to dobrze czy źle? Nie wiem.

Wiem jednak, że Wigilia to taki dzień, chyba jedyny taki, który niesie za sobą pisane czy mówione z dużej i małej litery, najbardziej dobre ze wszystkich dobrych Słów i na dodatek jeszcze spełnione, ucieleśnione, ożywione życiem.

To, że coraz rzadziej mamy wzajemnie dla siebie dobre słowo, słycać bez specjalnych nagłośnień, od sali sejmowej, przez sąsiedzkie korytarze, nawet po rodzinność. Myślę sobie, że za tym wprowadzeniem wigilijności poza rodzinną intymność kryje się nie tylko tęsknota za dobrostwem, ale wręcz wołanie o dobre, ciepłe, życiwe słowo. A gdyby tak jeszcze słowem nie pozostawiało, a się ucieleśniało, to z pewnością byłoby wzajemnie bardziej dla siebie bliższymi niż jesteśmy.

Pamiętam z dzieciństwa jak moja babka Wiktoria, mająca w chlewiku kozę, której się straszliwie bałem i niechętnie chodziłem ją oglądać, do czego byłem namawiany, mówiła mi ściszym głosem na ucho, że w wigilijny wieczór zwierzęta mówią ludzkim głosem. I taki byłem skołowany, wierzyć czy nie wierzyć? Ale nie miałem odwagi, żeby sprawdzić. Może nie chcia-

Myślę, jestem wręcz o tym przekonany, że wzajemny ludzki głos wcale nie musi być świątecznym rarytasem. I znów mi się przypomniało dzieciństwo, choć już nieco starsze, kiedy to w wigilijny poranek ledwo co otwarłem oczy, mama albo tata z przestroją przypominali mi: pamiętaj, jaki będziesz w Wigilię, taki będziesz cały rok.

Może więc warto nie oglądać się na zwierzęta i nie czekać, aż one przemówią do nas ludzkim głosem? Żeby się więc nie rozczarować, że to bajka dla grzecznych dzieci, warto zastosować tę wigilijną radę, którą pewno wielu tak jak ja pamięta z dzieciństwa i to świątecznie-bożonarodzeniowe dobrostwem przenieść, zaszczyć na cały rok. Bo przecież jacy jesteśmy dziś w Wigilię, tacy będziemy cały rok.

Ten okołobożonarodzeniowy czas obfituje w mnogość życzeń, dobrych słów, wyrazów sympatii. I to dobrze. Jeśli mogę Państwu czegoś życzyć, to zatrzymania tej wigilijności słów na dużo dłużej, na dużo dalej, poza świąteczność. Wiem, że nie na cały rok, ale tak długo, jak tylko to możliwe i jak tylko się da.

Niech bożonarodzeniowe dobrostwem ze świąteczności stanie się zwykłą codziennością, to naprawdę możliwe, a wtedy nie będziemy musieli czekać na ludzki głos zwierząt, bo możemy się nie doczekać, nawet w Wigilię. Niech zwierzęta mówią do siebie swoim, zwierzęcym głosem, a my do siebie swoim, ludzkim.

I jeszcze jedno, nie ma się co oglądać na innych i czekać, aż oni zaczną. Zaczynajmy sami, od dziś, od Wigilii. Im więcej dobrych słów powiem bliźnim, tym więcej dobrych słów od bliźnich usłyszę.

łem się rozczarować? Szkoda, że teraz to ludzkiego głosu między ludźmi coraz mniej. Czyżby ludzki głos między ludźmi, od ludzi dla ludzi, miał być aż taką rzadkością, że musielibyśmy wyczekiwać na niego od Wigilii do Wigilii?

Pieśni o świętej Barbarze

Wspaniałym koncertem pieśni o świętej Barbarze uraczyło licznie zgromadzoną publiczność Koło Miłośników Śląskiej Pieśni z Ligoty. W cechowni kopalni „Wujek” wieczorem, w niedzielę poprzedzającą Barbórkę, rozległ się głos Grzegorza Płonki i cudownych pań śpiewających w chórze. Towarzyszył im także Paweł Płoskoń – grający na lirze korbowej zbudowanej w pracowni Stanisława Nogaja.

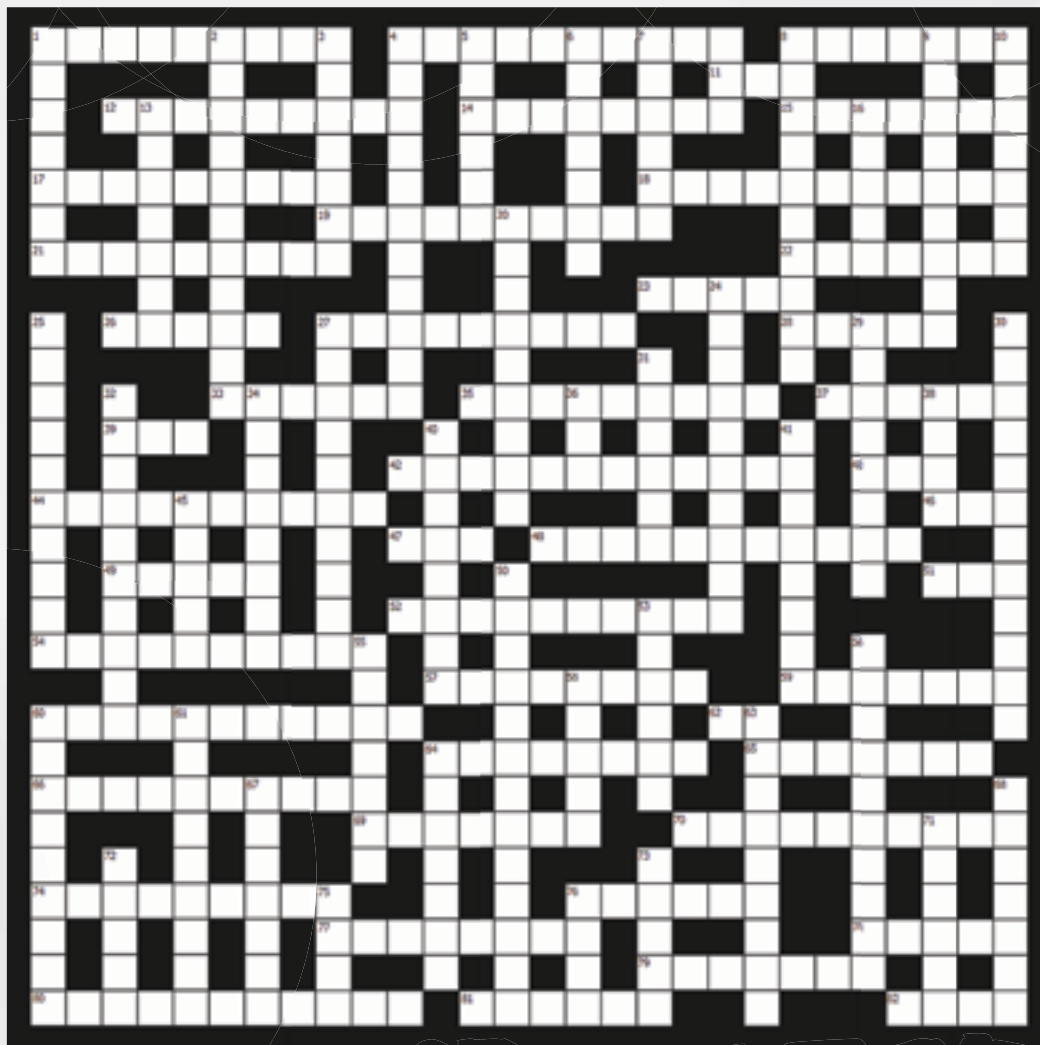
Słuchacze, a wśród nich m.in. Janina Dygacz, żona prof. nieodżałowanej pamięci profesora Adolfa Dygacza, Beata Piechawan Schagen, przedstawiciele dyrekcji kopalni, mieli okazję wysłuchać tak znakomych pieśni jak: „A jak rano bije pięć”, „Cajhaus jest otwarty”, „Bądź pozdrowiona Barbaro święta”, „Barbaro święta, Perło Jezusowa”, „Szola na dół zjeżdżo”, „Chłopcu złoty, wstań do roboty”.

W trakcie koncertu odmówiono krótką modlitwę przy ołtarzu świętej Barbary i złożono kwiaty.

JAN CZYPIONKA

W 2012 roku Grzegorz Płonka – wspólnie z Janiną Dygacz, żoną prof. Adolfa Dygacza – założył w MDK „Ligota” Koło Miłośników Śląskiej Pieśni, skupiające osoby interesujące się śląską kulturą. W 2014 roku Koło zdobyło I miejsce w kategorii zespołów ponadgimnazjalnych i dorosłych w Regionalnym Konkursie „Śląskie śpiewanie” im. prof. Adolfa Dygacza oraz wyróżnienie w I edycji Europejskiego Konkursu „Rozśpiewany Śląsk”, organizowanego przez Zespół Pieśni i Tańca w Koszęcinie. Wspiera ona działalność folklorystycznego zespołu „Mali Ligocianie” ze Szkoły Podstawowej nr 34 w Katowicach, mającego w swym repertuarze śląskie pieśni ze zbiorów prof. Dygacza. We wrześniu 2017 roku ukazała się płyta „Fto śpiywto, troski rozwiywto” Koła Miłośników Śląskiej Pieśni. Grzegorz Płonka był koordynatorem jej wydania. Na płycie znalazło się 20 pieśni ze teki Adolfa Dygacza. Płytę wydał Miejski Dom Kultury „Ligota”.

KRZYŻÓWKA #31

PIONOWO

1. żona ojca
2. śliwa wawrzynolistna
3. stanowisko na wyższej uczelni
4. rzeczy wiekopomne, godne zapamiętania
5. tak nazywamy kadre Holandii
6. duży w powietrzu
7. mała porcja mięsa w panierce
8. podnosi
9. nawóz
10. na ekranie
13. grupa związków siarkoorganicznych
16. na hasło
20. pomiary wysokościowe
24. prawidłowe ustawienie aparatu głosowego w nauce śpiewu
25. wydaje wysokie dźwięki
27. Aleksander
29. na dole w kopalni
30. wyłudzenie
31. prawy dopływ Jeniseju
32. przywłaszczca
34. porywa
36. do ciasta
38. w Ghanie
40. po losowaniu
41. płynie nim gaz
45. kamień o nieregularnych, obrobionych brzegach
50. wziął pożyczkę
53. zamek na Jurze albo satyryk
55. wyspy w Ameryce Środkowej na Morzu Karaibskim
56. nie rozróżnia barw

58. Wielka w Beskidach
60. szuka w ziemi
61. setna część litra
63. Eskulap
64. przywódca Konga, zamordowany
67. skóra cielęca, kozia lub owcza
68. zdrowe warzywo
71. linka z ciężarkiem na końcu
72. przepłyniesz za obola
73. pierwiastek chemiczny z grupy azotowców
75. podstawowy składnik materii
76. gra karciana

POZIOMO

1. słodka z przetartych owoców
4. w stadole
8. lubi się znęcać
11. metal alkaliczny
12. lejkowate ujście rzeki
14. sekretarz stanu u Clintona
15. niemagnetyczny siarczek żelaza
17. minerał z grupy siarczków
18. przynosi z książki do filmu
19. miasto w południowej Austrii
21. pracuje gdy lotnik odpoczywa
22. zbrojne wtargnięcie
23. znany jako
26. Anna, aktorka
27. zachodnia część Oceanii
28. stalowy w kuchni
33. należy do bobowatych

35. kometka
37. dużo piasku
39. Canon
42. kobieta za deską kreślarską
43. piwny
44. pseudonim „Rakoczy” – nauczyciel, działacz samorządowy
46. najpierw był Clay
47. nasz bank
48. typ spokojny
49. nie pracujesz
51. jednostka miary powierzchni
52. nie lubi władzy
54. szuka przygód
57. Ian, lider grupy Jethro Tull
59. w Szkocji
60. przewidywanie
62. egipski bóg Słońca
64. lata na uwięzi
65. z numerkami
66. przyprawa
69. w Afryce
70. teleturniej w którym można sporo zarobić
74. dział filozofii badający strukturę rzeczywistości
76. roślina polna
77. do haftowania
78. z jajem
79. oddział zbrojny
80. można tam zjeść
81. tektura
82. w kościele

Ku pamięci pokoleń...

W rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Katowicach odbyła się doniosła uroczystość. W szkole podstawowej nr 5 im. Dzieńwiciu z Wujka odsłonięto tablicę upamiętniającą tragiczne wydarzenia z 16 grudnia 1981 roku, kiedy to od kul komunistycznego reżimu zginęło dziewięciu górników katowickiej kopalni.

W uroczystości wzięli udział nauczyciele i uczniowie szkoły, przedstawiciele dyrekcji kopalni, rodziny poległych górników, okoliczni mieszkańcy. Obecni byli organizatorzy protestu sprzed 37 lat – Stanisław Płatek i Jan Ludwiczak.

Tablicę odsłoniли marszałek województwa śląskiego Jakub Chelstowski, wiceprezydent Katowic Waldemar Bojarun oraz dyrektor Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach Robert Ciupa.

– To są tragiczne chwile w historii naszego regionu i powinniśmy pamiętać o ludziach, którzy oddali życie za naszą wolność. Ojcem prawdy jest czas i czas pokazał, że bohaterowie tych wydarzeń są ciągle żywi. Ja sam się wychowałem w tej tradycji, rozumiem, co przeżywały rodziny górników, dlatego cieszę się, że młodzież ma takie wzorce i takich patronów – mówił marszałek Jakub Chelstowski.

JAN CZYPIŁONKA

16 XII 1981

Do krwawej pacyfikacji Kopalni „Wujek” doszło 16 grudnia 1981 roku. Życie straciło wówczas 9 górników, a 23 zostało rannych. Zginęli: Józef Czekalski, Józef Giza, Joachim Gnida, Ryszard Gzik, Bogusław Kopczak, Andrzej Pełka, Jan Stawisiński, Zbigniew Wilk i Zenon Zajęc.

Górnicy na Jasnej Górze

W modlitwie przed Barbórką udział wzięli górnicy z Polskiej Grupy Górniczej wraz ze swoimi rodzinami. Eucharystii przewodniczył i homilię wygłosił o. Arnold Chrapkowski, generał Zakonu Paulinów.
– Jesteśmy dzisiaj tu, u Matki Bożej, na Jasnej Górze, górze światła, także bazylika jasnogórska pełna jest światła, jesteśmy zgromadzeni na modlitwie wraz z Maryją (...) Jesteśmy tutaj, bo szukamy światła na trudne, życiowe doświadczenia, bo szukamy światła życia.
Na zakończenie mszy św. o. generał przekazał górnikom ryngraf Matki Bożej Jasnogórskiej.